БОРІТЕСЯ — ПОБОРЕТЕ!

ПРАВДА І ВОЛЯ

TRUTH and LIBERTY

From the *Bulletin* (Glasgow, Scotland)
Капіталістичне розв'язання економічної кризи.

ЛЮТИЙ 1932

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ТРУДОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ В КАНАДІ.
UKRAINIAN LABOR ASSOCIATION

ДО ТОВАРИШІВ, ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО ТРУДОВОГО ОБЄДНАННЯ І ПРИХИЛЬНИКІВ

Рік минув, як ми зістались без свого органу преси. Причина — тяжкі економічні обставини україн. робітництва. Тепер наново роспочинаємо наше видання, щоб в ці надзвичайно відповідальні часи висловити публично наші погляди на важниці суспільні справи, згідно з нашими ідеольогічними засадами. Сміємо думати, що наша оцінка справ і наші провідні думки, висловлені через наш орган, не будуть зайвими для великого руху працюючого людства до визволення від гнету і злиднів, як і для визвольного руху Українського Трудового Народу Тако-ж віримо, що наша трудова організація буде кріпнути в ідейному сенсі і в організаційних змаганнях до піднесення свідомости і активности українських працюючих людей в Канаді.

Маємо видавати "Правду і Волю" місячно, але в залежности від наших матеріяльних засобів. Тому від збірок на пресовий фонд залежатиме продовжування видання. Передплата на рік встановлюється $1.00.

Пресовий фонд і передплату надсилати на адресу:

P. PAWLUKEWYCH
280 McAdam Ave., Winnipeg, Man.

Ц. К. УТО.

Адреса Редакції: —
280 McAdam Ave. Winnipeg, Man.

Dr. H. Hershfield
ЛІКАР ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціяльність:
Венеричні хороби і операції
626 MAIN STREET, Cor. Alexander Ave.
WINNIPEG, MAN.
Телефон бюра 26 600 дому 51 162
Ми говоримо по українськи

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
ДР. Л. В. РЕЗНОВСЬКИЙ
Телефон бюра 54 123
Телефон мешкання 53 953
Бюро:
1580 ARLINGTON ST.
WINNIPEG, MAN.

С. Савула, Адвокат-Нотар
Полагоджує всякі справи судові, земельні, тестаментальні, розводові і старокрайові.
Виробляє горожанські папери.
S. SAWULA
306 CONFEDERATION LIFE BUILDING 457 MAIN STREET
WINNIPEG, MAN.
Phone: Office 89 843 Res. Phone: 54 506

ПРАВДА І ВОЛЯ

ЛЮТИЙ 1932.

Пятнадцятиліття повстання нової України

В березні 1932 р. минає 15-ть років з часу вибуху Великої Східно-Европейської Революції і повстання на руїнах старої російської Імперії нової вільної України.

В Шевченків день — 10-го березня роспалися страшні кайдани над Україною і з того дня почалася радісна і трудна праця будови нового українського суспільства, нової Української Народньої Республики.

З того часу минуло пятнайцять років — час надзвичайно короткий в історичних подіях, але цілком достатній він був для того, щоб Українська Народна Республика сформувалася, окріпла і розвивала успішно свої сили.

І одначе ми її не маємо. Натомість ми маємо другу Українську Республику, накинуту нам чужою силою, принесену на чужих багнетах — Українську Радянську Республику, прикуту кайданами до тяжкого московського воза.

Та доки не буде Української Республики, збудованої вільною волею всього українського трудового люду і відповідної змаганням цього люду, доти ми не можемо сказати, що наші визвольні змагання завершилися успіхом, доти не можуть серця наші заспокоїтися і не боліти великим болем народнього горя, народньої неволі.

Тому, відзначаючи тепер цю історичну дату, ми мусимо скупчити свою увагу над питанням дальшої організації наших сил для визвольної акції, дальшої боротьби за нашу волю.

Минуле є досвід, а на досвіді ми учимося. Великі історичні події, до яких належить і Революція 1917 року, а також ті події, що після неї розвивалися, є особливо цінним досвідом для праці майбутньої.

Досвід-же Революції 1917 року показує нам, що повстання України, будова української державности стають можливими лишень тоді, **коли зворушуються великі маси трудового українського люду.** В цьому є закон українського відродження.

Україна — це трудові люде, селяни і робітники (та їхня інтелегенція).

Іншої України немає. І тому визволення України — це є визволення селян і робітників і їхніми-ж силами.

Стара українська історія говорить те саме. Коли-б не повстала селянська маса в часи Хмельницького, чи могла-б тоді визволитися Україна і відірватися від Польщі? Ні! Оден Хмельницький з українським панством не міг би зробити нічого.

Коли українське панство підняло повстання за часів Мазепи проти Москви, то воно не вдалося, бо трудові маси не йшли за ними.

В українській історії від Хмельничини до Великої Революції 1917 р., не було нічого: все пропало, згинуло українське панство і його "культура", лишень трудовий нарід залишився і зберіг свою, яку мав і яку міг мати, культуру: свою словесність, свою техніку, своє мистецтво.

Українську національність зберегли

трудящі люде — селянство, перенесли її через всі темні віки неволі, і вони, трудові маси, збудують вільну Україну. Як затихли в своїх повстаннях, в своєму рухові великі трудові маси, то на прах розсипалися всі уряди і велико-українські, і західно-українські, а урядові люди: Грушевські, Петрушевичі і інші обернулися в маленьких безсилих людей.

Повстала Українська Радянська Республика з руки большевиської Москви. Так повстала вона не тому, що так хотіла Москва і не тому, що були українські пани і підпанки претендентами на володіння Україною, що були Скоропадські. І не тому повстала вона, що народжуються нові претенденти на буржуазію українську, на своїх рідних визискувачів селян і робітників — українські фашисти і ріжні диктаторчики, **а тому, що трудова українська маса** — селяне і робітники не давали і не дають спокою московським диктаторам, — з цими масами рахуються московські володарі, а не з українськими панками і підпанками.

І тому, коли природний закон українським рухом українського трудового народу може бути осягнено мету цього визволення — збудування самостійної Української держави, що лише для цього трудового народу потрібна ця держава і її самостійність, для його волі і добра, для розвитку його сил, що лише тому, Українська Республика трудового народу, або інакше Українська Трудова Республика є єдино можливою, як вияв волі української нації і є єдино потрібною, як спосіб забезпечення інтересів українськоо трудового народу, — то значить, що вся **наша визвольна праця** мусить бути направлена по шляху орґанізації трудових мас і для єдиної мети збудування вільної держави українського трудового люду — Української Трудової Республики.

Хто сходить з цього шляху, хоч-би і з найкращими патріотичними почуваннями, той сходить на манівці, на безплодну трату сил і часу, на розпорошення визвольної енергії.

Банкроцтво Ліги Націй

ЯПОНСЬКО—ХІНСЬКА АВАНТУРА. ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В ЕВРОПІ. ДАРЕМНІ УКРАЇНСЬКІ НАДІЇ.

З того часу, як ми подали в січневій книжці "П. і В" нашу замітку про Японсько-Хінську війну, події на далекому Сході розвиваються своїм порядком: як ми й передбачали, Японія захопила цілком в свої руки Манджурію, а для того, щоб віддалити від неї увагу так званих великих держав, то розпочала чисто розбійницьку акцію в Шанхаї, головному морському порті Хін. Ми називаємо цю акцію чисто розбійницькою не тому лише, що Японія по розбишацькому вбиває китайське населення і грабує китайське добро, а ще й тому, що Японія порушила всі ті міжнародні звичаї і закони війни й миру, якими вже жили цивілізовані народи більше ста років. Навіть в останній лютій війні 1914 — 1919 рр., коли порушувалися попереднє вживані закони війни, не було того, чого допускаються японські завойовники. Справедливо одна з англійських ґазет зауважила, що Ліґа Націй не тільки не змогла виконати нових міжнародних постанов, котрими війна проголошена по за законом, а навіть не змогла запобігти тому, що Японія відкинула нас далеко за сотки літ назад, в страшні варварські часи.

І тут то і виявилась вся безсилість Ліґи Націй, показалося повне її банкроцтво.

Ліґа Націй (правильніше — Ліґа Держав) є витвором переможців в останній світовій війні. Створена вона для того, щоб берегти панування тих переможців і усувати всякі спроби розвалу, або надщерблення того панування. І в перші роки, коли непереможна Европа почувала себе дужою і тисла на Німеччину, Ліґа виконувала свої "обовязки". Але годі було шукати в неї якоїсь справедливости. Всі надії поневолених народів розвівалися як дим від одного дотику до цієї Ліґи.

Пізніше між державами почалися розколи, а Німеччина стала вбиватися в силу. І разом з тим співвідношення сил у Лідзі стало змінюватися. Окремі держави почали виявляти абсолютний непослух Лідзі. Особливо яскравим був виступ Італії. Їй забажалось потрощити трохи гарматами слабеньку Грецію. Ліґа Націй заборонила це, але Італія не послухала і громила гарматами місто Корфу стілько, скілько їй хотілося. Лідзі Націй залишилося лише підмести брудне місце італійського акту.

Тепер Японія, пересвідчившись, що жадна з великих держав не зможе їй перешкодити, зробила простий розбійний напад на Манджурію, а потім і на Шанхай — осідок торговельних гнізд всіх великих держав. Всі подання і мольби Хінців до Ліґи Націй були даремними: Ліґа Націй побоялась навіть визнати Японців нападниками — ще й досі вона "не знає" хто є нападник — чи хінці, чи японці. Просто — регіт бере від такої премудрости Ліґи Націй. Більше того, в той час, наколи Японія гарматами трощить китайські хребти і вирізує мирне китайське населення, Ліґа Націй обрала на конференції в справі розброєння і миру... японського предствника головою. Це для того, щоб взяти Японію ласкою. А Японія на ту ласку плює з чисто азіятським нахабством.

Про політичне становище в Европі, ми писали в січневій книжці "Правди і Волі". Воно не змінилося. **Потреба війни** для капіталістичного світу є конечною, щоб вийти з цього кутка, в котрий загнала його економічна криза, але разом з тим і **страх** війну розпочинати, щоб не викликати революційних вибухів, а разом з тим і перегруповання військових сил. Цим пояснюється слабість Европи та Америки в тискові на Японію. Війна в Европі без'умовно вибухла-б, наколи-б СССР (Радянський Союз) виступив проти Японії. Але, як ми говорили й перше СССР не виступить проти Японії (доки вона дужа), бо комуністична диктатура дуже обережна і розуміє, що на цей гачок її спіймали-б капіталістичні вороги. До того-ж вона слаба до війни: як побачать читачі з огляду господарства СССР, залізні дороги (взагалі транспорт) там стоїть дуже зле і не зможе належно служити в час війни, забезпечення війська і населення так само слабе, як тяжким є і внутрішне положення: настрої мас. Ці настрої в селянських масах є глибоко ворожі комуністичній диктатурі і у випадку війни вони можуть зреалізуватися як отверте повстання проти влади. До того вся будівельна програма комуністичної влади була-б зруйнована і господарство держави упало-б у катастрофічний стан.

Конференція розброєння, що відбувається як раз в час, коли пишемо отцей огляд, робить глибоко комічне враження: жадна держава не думає про обезброєння, всі держави (за виключенням старих маленьких держав, як Данія, Голяндія то-що) озброєні по вуха, а для богатьох держав війна була-б дуже бажаною... Тим часом дурять світ і своїх підданців даремними і порожніми розмовами про обезброєн-

ня. Щирими в цих розмовах є дві держави: СССР та Німеччина. Комуністичний СССР бажає розброєння держав тому, що сам він (СССР) озброює пролетаріят для підняття революцій і повалення капіталістичних держав, а це буде легко зробити, наколи ці держави будуть обезброєні; Німеччина обезброєна після програної нею війни і вона щиро бажає, щоб і інші держави були в такому-ж стані, як і вона.

З Лігою Націй звязували свої надії і українські люди. З окрема в справі покарання Польщі **за пацифікацію**. Наперед можна було сказати, що Ліга Націй нічого українцям не допоможе: Ліга Націй є знаряддям капіталістичних держав — переможців і її завдання утримувати той спокій, який силою заведено після версальського договору. Для них всяка революція, всякий протест проти того спокою є страшним, загрожуючим; для них всяка визвольна акція є акцією ворожою. І тому всякі стремління українців чи інших поневолених народів вони будуть придушувати. Вони знають, що вибух визвольної акції в однім місці може викликати цілий ряд нових вибухів в інших місцях. Польща для них є ідеальною державою, бо має брутальні розбишацькі кулаки; Польща для них є добрим знаряддям у будучій війні — і тому вони її не скривдять.

Українська справа попала на чергу в Лідзі Націй **лише** завдяки тому, що її підперли представники Англійської Робітничої Партії, і наколи-б в Англії не було повалено робітничого уряду, то й рішення Ліги Націй мусіло-б бути трохи ліпшим для українців. Але після упадку робітничого уряду в Англії впала і опора української справи в Женеві. Жадна капіталістична держава і жадна капіталістична організація не підперла української справи. Підпирали її (хоч і слабо) лише організації робітничі, соціялістичні; напр., в II-му Інтернаціоналі і в Англії. З цього наука для українських політиків: лишень в успіхах руху працюючих лежить успіх української справи. Цікаво, що в телеграмі Укр. Бюра з Женеви, в якій сповіщалося, що Ліга Націй українську справу за пацифікацію "розвязала", сказано було, що справу підпер лише представник Англії і сказано також, що представник Італії **мовчав**. Чому зга дано про Італію? Чому не згадано, на прим., про Еспанію, чи Німеччину, чи інші держави. А тому, що українські фашисти покладали і покладають великі надії на **італійських фашистів**. Але італійські фашисти Україні не будуть допомагати і в Лідзі Націй мовчали. От — тоже наука: йти мужикові за захистом до панського порога.

Рішення Ліги Націй промовляє до українців дуже красномовно: організуйтеся самі, творіть реальну революційну силу, кооперуйте з трудящими масами світу і готуйтеся до **революції**, котра і лише вона скине чуже панування на українськім трудовім народі.

Одначе, це не значить також, що українці не повинні використовувати інших способів для захисту своїх інтересів, не повинні використовувати хоч би тієї Ліги Націй. Ні, повинні використовувати **всі способи** хоч-би для того, щоби учитися боротися захищати свої справи, хоч-би для того, щоб викривати неправди і лицемірства сучасних керовників світу, хоч-би для того, щоб показувати їм, що в неровязанні нашої справа є загроза і для їхнього "миру".

За всякими інформаціями в справі Українського Трудового Об єднання звертатися на такі адреси:

UKRAINIAN LABOR ASSOCIATION
280 McAdam Ave. Winnipeg, Man.

UKRAINIAN LABOR ASSOCIATION
179 Grange Ave. Toronto, Ont.

Розвал капіталізму і Радянський Союз

СТАРИЙ І НОВИЙ КАПІТАЛІЗМ

Економічна криза, що схопила душними обіймами цілий світ, примусила навіть богатьох безумовних прихильників капіталістичного устрою поставити питання про те: **чи не збанкротувала часом ця капіталістична система?** І в богатьох випадках вони дали відповідь: **так, банкротує...** Навіть керівник англійського банку (Бенк аф Інгленд) М. Норман в листі до керівника французького банку (Банк де Франс) М. Море пише: "Як що суворі заходи не буде зроблено, щоб спасти капіталістичну систему, то вона розвалиться по всьому світу протягом одного року". Богато інших "видатних" капіталістичних представників міркує таким же способом. Але характерним для цілого капіталістичного світу є те, що всі новорічні "інтервю" капіталістичних лідерів про сучасне становище на 1932 р. беззмістовні, порожні і повні якоїсь розгублености. В жаднім інтервю не було річевих пояснень становища, річевих аргументів до пророкувань майбутного, а натомість повно якоїсь містики — віри в "наші" здібности, в народню мудрість і т. ин. Це все показує, що капіталістичний світ блукає в сутінках, а спроби вивести його з цього блукання — хаотичні, безпляновi.

Все-ж тимчасом стара капіталістична машинерія рухається, тарабанить поломаними колесами: **викидає** на вулиці все нові й нові тисячі безробітних, **пройдає** всякі "реліфи" (допомога безробітним) і **запирає** майни, фабрики; припиняє будови, **банкротує** торговельні підприємства, банки: розмахує чорним прапором грядущого голоду... А разом з нею рухається нова, теж капіталістична, але **державно-капіталістична** машина комуністичної диктатури, так званого Радянського Союза. І ся нова машинерія потребує **великі тисячі** все нових робітників; відкриває і будує все нові й нові майни, фабрики, **розвиває** виробництво і обмін, розмахує червоним прапором будучої свободи і задоволення.

ВРАЖІННЯ ЗІ — СТОРОНИ

Істнують два ріжні світи, з котрих оден спинився в глухім кутку, а другий безумовно йде вперід ясно визначеним шляхом.

І коли дивитися з боку на ті два світи, то перспективно перевага на боці нової радянської системи. Але перспективно, себ-то — шлях до майбутнього, ота "надія" на краще життя. Що-ж до сутєвої вартости одної чи другої системи для людности в задоволенню їх житєвих потреб в теперішній час, то це питання потребує свого вивчення для того, щоб дати на него відповідь.

І тому богатьом "глядачам" з американської, напр., сторони радянська система здається перфектною, але жити в ній, вони самі то не бажають.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Як раз в кінці січня і на початку лютого відбулася XVII конференція Всесоюзної комуністичної партії, в Москві і ця конференція дає нам матеріяли про те, як працює радянська господарська система.

Розглянемо їх.

Загальний успіх. В той час, як по цілому світу виробництво за роки 1926 1931 зменшилося на 20% (в Спол. Державах Америки на 31, 5%) — в Рад. Союзі воно выросло на 279%, себ-то выросло майже в три рази. Одначе, не треба забувати, що СССР далеко ще позаду інших промислових країн. Напр. в 1931 р. в Спол. Державах вироблено 19 міліонів тон чавуну (в

1929 р. було 42 міліони), в Німеччині 6 міліонів, а в СССР **всього 5 міліонів.** Комуністична диктатура ставить своїм завданням виробляти 42 міліони.

Окремі галузі. За один останній рік промисловість зросла так: машино-будування на 40%, нафтова на 14%, але металюргійна (виріб чорного металю: чавуну, заліза, криці) не підросла ніяк.

Року 1930 кідкрито такі нові фабрики: Нижегородську автомобілеву (Московщина) на 140 тисяч автомобілів річно, Харківську тракторову (Україна) на 50 тисяч тракторів річно, Московську автомобілеву на 30 тисяч троків (вантажних авт); Уральську (Московщина) важкого машино-будования; Саратовську (Московщина) на 20 тисяч комбайнів (великих жниварок-молотарок); Нижневгородську (Московщина) машинову, Кузьнецку (Московщина) металюргійну, 3 хемічні фабрики, 69 вугляних шахт, низку електричних станцій...

Робітники. За час з 1929 р до 1931,число робітників в СССР зросло на 6 міліонів, а всього робітників і службовців є около 17.000.000 На 1932 р., буде потрібно ще 1. 200.000 робітників. Заробітня платня за рік виносить 21 міліон карбованців, себ-то в середньому по 100 карбованців на місяць. В Сполучених Державах Америки втратило за той час працю 30% робітників. В Америці є коло праці 25 міліонів робітників (без безробітних) і їхня заробітня платня виносить 28 міліардів долярів, себ-то в середньому по 100 долярів на місяць (або по 600 карбованців, коли рахувати 1 доляр за 6 карбованців, як воно є в дійсности, а не по 2 карб. як воно є на папері).

Фахові робітники. На 1-го січня 1932 р., у високих школах СССР та на технічних курсах вчилося около 2 міліони молоді. До праці за рік випущено 21 тисяч молодих інженірів та техніків (в 1932 буде випущено 38 тисяч, а 1933 87 тисяч.) Наукових робітників в дослідних установах збільшено за останні роки на 6.000, а всього є на 12½ тисяч.

Вироб для населення.

Виробляється за рік для населення чобіт і черевик 77 міліонів пар (на 2 душі населення, 1 пара чобіт); бавовняних тканин 2. 246 міліонів метрів (по 14 метрів на душу) ;вовняних тканин 132 міліони метрів (около одного метра на душу).

Виконання пятилітного пляну. Плян виконується з найбільшим натиском на населення, але не у всьому гаразд. Доповідач в справах промисловости СССР Орджонікідзе на конференції 30-го січня сказав таке:

"Виконання пляну 1931 р. означало що промисловість виконує пятирічку за три роки. Цього **не пощастило...** Ми мали-б більші успіхи, коли-б працювали ліпше. Плян кількістю не виконано. Собівартість, замість зменшення, збільшилася, продуктивність збільшилася незначно..."

Нагадуємо читачеви, що серед головних основ пятирічки було: зменшення собі вартости виробів а збільшення продукційности праці. Цього як раз недосягнуто. Вироби коштують дорого (напр. трактор коштує в самій фабриці 5. 792 карбованці.)

Одна з головних перешкод — це поганий стан залізниць (взагалі транспорту). Орджонікідзе каже: "Транспортні труднощі були одною з причин недовиконання пляну."

Пляни СССР на 1932 р. У промисловість має бути вкладено в р. 1932 нових 11. 790.000 карбованців (значно менше як мусіло-б бути за пятирічним пляном) і поставлено до фабричної і шахтярської праці нових 1. 200.000 робітників.

Головна надія має покладатися на те, що збанкротувало в минулі три роки, а саме: має бути зменшена собівартність промислових виробів на 7% і має збільшитися видатність праці на 22%. Головним завданням в промисловості ставиться видобуток чорного металю (чавуну, заліза, криці), а саме 9 міліонів тон (в 1931 р. було 5 мілйон.).

У вугляній промисловости має бути збудовано 380 нових шахт, з котрих до праці стане в 1932 р. 89 на 38 міліонів тон вугілля.

Велика програма накреслена в галузі фабрик для будування машин, між іншим закінчується дві величезні металюргійні фабрики: Уральський машинбуд та Краматорський на 270 тисяч тон річної продукції.

В 1932 р. мають розпочати вже працю електричні стації: Дніпрова на 372 тисячі кіловат і ще 11 стацій менших, які дають коло 450 тисяч кіловат разом.

ВИСНОВКИ:

З цього короткого огляду большевицької роботи і большевицьких пляів можемо зробити такі висновки:

а.) Комуністична диктатура широко розбудовує господарство СССР, пошерює поле праці і втягує в працю все населення величезної країни. Безробіття там справді нема.

б.) Комуністична система державного капіталізму така, що праці стане наперед ще на довгі роки, а коли праця скорочуватиметься напр. скорочення будевельних робіт, то скорочуватимуть години робітничої праці, а робітництво буде забезпечене до життя не в меншій мірі. Також введення в життя нових машин буде йти на користь робітництва, скорочуючи його працю.

В цьому є велика перевага комуністичної системи державного капіталізму над старою системою приватного капіталізму.

АЛЕ:

в.) В теперішні часи населення СССР — селяне і робітники забезпечується в їх життєвих потребах зле. Це видно хочби з чисел виробу тканин та взуття.

Не згадуємо тут про напів-голодне харчове забезпечення, бо це є загально відоме. До цього треба додати, що комуністична диктатура в жахливий спосіб визискує фізичні сили робітників і селян, практикуючи "пис ворк" (оплати від виробу), змагання і т. инше.

г.) Виконання комуністичних пляів, не зважаючи на грізну диктатуру, є далеко **незадовільним.**

А тепер поставимо питання: чи є ця система комуністичного державного капіталізму тим новим світом, який має врятувати трудові маси від старого світу визиску і злиднів! Чи шлях комуністичної диктатури є дійсно тим шляхом, котрим мають піти трудові маси для свойого визволення!

Відповідь на ці питання є така: єдино цінним, що дає комуністична диктатура в своїй системі державного капіталізму, це: **плянування народнього господарства.** і знищення приватно-капіталістичного права на вироби праці.

Плянування це заведено в убогій, винищеній війною країні і всеж воно дало великі наслідки. Наколи-б комуністична диктатура не була такою жорстокою для населення, то наслідки сього плянування були-б і для населення великим добром.

Але плянування заведено в убогій країні і всі плянові роботи виконуються коштом лише праці, без попередньо зібраних капіталів. Пляни занадто великі і для їхнього виконання все населення примушено задовольнятися чорним хлібом, драною одежею, брудним мешканням і працювать і працювать довгі пятирічки.

НА ВИЗИСКУ СЕЛЯН РОЗПОЧАТО ПЛЯНИ

Розпочаток виконання комуністичних пляів став можливим після того, коли комуністична диктатура набрала

ся стілько сили, що могла відбирати від селянства врожай хліба. Відібраний силою від селян хліб став тією першою матеріяльною основою для пляновых робіт-будівель: стало чим годувати робітника і за проданий за кордон хліб купувати конче потрібні машини.

Далі комуністична диктатура навчилася відбирати взагалі всю продукцію праці від селян, робітників і фахівців, уділяючи їм на життя лишень те найменше, що може продержати живу силу. І цей визиск працюючих і є нині жерелом пляновго будівництва. Комуністичній диктатурі конче хочеться в найкоротший час розбудувати свою індустрію і вона не зважає на страждання цілого населення: воно має працювати і **мало коштувати.** Як бачимо, мета ніби соціялістична, але визиск чисто капіталістичний.

НАКОЛИ-Б...

Наколи-б комуністична диктатура зважала на живу людину, на її право на щастя на зємлі, то свої пляни вона-б скоротила до тієї міри, щоб дати можливість трудовому людові сьогодня вже жити ліпше, а не бідувати в голоді, холоді і бруді.

Деякі американські обсерватори пишуть, що через польський кордон з Радянського Союзу котяться без спину потяг за потягом, навантажені мясом, салом, маслом, яйцями і всякими іншими споживчим добром. Це все те, що комуністична диктатура відриває від голодного рота свого населення, а вивозить для продажу за кордон для виконання пятирічки. Другі обсерватори пишуть про смердючу Росію: всі погано пахнуть, — жінки, чоловіки, діти — бо нема мила, люди живуть в найгірших санітарних умовах. І цього не заперечує сама комуністична влада. Мила нема, бо продається за кордон.

Чи довго так буде? Довго! Чи почувають себе люди щасливійшими там, в СССР, ніж в капіталістичних країнах? Ні!

В ЧОМУ ВИХІД ?

І от, порівнюючи дві системи — старого і нового капіталізму, ми бачимо, що в старій системі **бракує пляновости** і права трудових мас на керування народнім господарством і тому вона прийшла в глухий кут і спричинює людям страждання, а в другій новій системі є пляновість і нема права приватного привласнення праці робочих мас, але все-ж **бракує чогось.** Бракує їй матерія льних засобів (капіталів), котрі згромаджені в старій системі, і бракує трудовим людям дійсної **свободи,** котру відібрала диктатура.

От-же — розвязаня питаня світової кризи залежить от здійснення таких заходів:

1. Пляновання народнього господарства.

2.Знищення права приватної власности на вироби і знарядя праці (капітал).

3.Влиття всіх наявних матеріяльних засобів людства в народнє господарство.

4.Дійсної свободи працюючих і забезпечення їх життєвих потреб уже в перішний час.

Ці чотири точки означають собою шлях до господарської демократії, себ то шлях до справжнього соціялізму, який є по суті системою вільного громадського господарства і який є противним, як старій капіталістичній системі, так і системі державного капіталізму комуністичної диктатури.

Шлях комуністичної диктатури дає лишень новий напрямок, але залишає працююче людство на довгі роки в старих злиднях і новій неволі.

Свідоме робітництво і селянство мусить стреміти до того, щоби стати на шлях справжньої трудової, господарської демократії.

Канадійська політика

УРЯД І ЙОГО "ПРАЦЯ"

Господарське становище в Канаді не поліпшується. Навпаки, воно погіршилося, особливо тому, що тепер уже не видно навіть жадного виходу з того становища. Перше надіялися, сподівалися, вірили. А тепер всі надії розвіяли ся і "лідери" закликують лишень до твердости і бадьорости.

Політика домініяльного уряду цілковито не оправдала тих обіцянок, котрі робилися і робляться його головою в імени консервативної партії.

Ми вважаємо за дуже цікаву критику урядової політики, зроблену по відкриттю нової сесії парляменту в Оттаві робітничим послом від північного Вінніпегу Дж. Вудсвортом і тут подаємо її в скороченому переказі.

"Як я бачу з положення річей ,— почав свою критику Вудсворт, —тронова промова показує повне банкрощтво політичних ідей уряду. Перед лицем світової кризи ми не бачимо з боку уряду жадного проводу. Ця промова каже, що світова ситуація контролює канадійський нарід. Це може бути й так, але уряд не дає нам відповіді на питання: щоб ми мали робити в такім становищі?

"Уряд каже, що в останні місяці торговельний баланс поліпшився і є добрим для Канади. Тим часом, це не є так, бо за останні два роки наш канадійський вивіз упав з$1.250.000,000 до $600.000.000, себто в два рази. "Уряд" каже, що він поліпшив справи безробіття, бо - мовляв, - одна фабрика гузиків в Монтреялі наняла 30 йових робітників до роботи, а на шовкових фабриках число робітників збільшилося на 585 душ.

"Але, що це за поліпшення, наколи в однім Вінніпегу є 11. 177 безробітних на мійськім утриманню?

"Що це за поліпшення економічного становища, наколи голова Монтреяльського банку п. Гордон каже таке: "Бизнес в Домінії за минулий рік потерпів ще тяжче скорочення, ніж ми зазначували в минувшім звіті і основна індустрія Канади потерпіла відповідно до цього."

"Таке саме, але докладно про скорочення діяльности ріжних галузей індустрії каже і голова "Роял Бенку" п. Галт: "Я цілком погоджуюся, —говорив дальше Вудсворт — з послом Гардінером, — що хоч ми і маємо ніби номінальне народне представництво (в формі парляменту) і ніби вибираємо уряд, але в дійсности Канадою керує фінансова олігархія (керівники банків), яка загніздилася в формах демократії.

"Ми бачимо, що наш уряд функціонує (працює) не для інтересів народних мас, але в інтересі малої частинки населення, яких пяти процентів.

На прикінці Вудсворт звернув увагу на ті велики загрози, які несе в Европі справа сплати воєнних довгів і позичок, та війна в Хинах.

Далі посол Вудсворт наводить думки ріжних лідерів сучасної економічної системи про те, що капіталістичний устрій є в критичному стані і тому потрітетних для нас людей.

" Послухайте сюда, — каже Вудсворт,— це не є думки соціялістів, чи вуличних промовців. Це є думка авторітених для вас людей.

"І я почуваю себе примушеним заклікати парлямент до вироблення основ **нової економічної політики,** заснованої не на сучасній системі компетиції, котра руйнує нашу власну країну, веде нас до нової війни, що має розторощити світ і котра виразно пхає нас все до бі-

льших і більших міжнародних труднощів.

" В тому, що сказано в троновій промові, — закінчив він, — нема навіть натяку на якусь нову акцію уряду, акцію, котра-б відповідала сучасному положенню річей".

Н. Б.

ДО СПРАВИ ПРОВІНЦІОНАЛЬНИХ ВИБОРІВ В МАНІТОБІ

Як відомо, вибори до Манітобського сойму відбудуться на весні. Тому громадянство повинно серіозно застановитися над питанням, як себе повести в тих виборах, бо вибори в такі часи, як ці, потребують особливої уваги.

Треба памятати, що богато залежить від того, який буде сойм та уряд, бо уряд і сойм назначує податки, заряджує публичні роботи, піклується просвітою, господарством і ухвалює закони, котрі можуть бути в користь, а можуть бути і на шкоду робітництва і фармерства. Залежить, з кого буде складатися такий сойм і чиї інтереси буде заступати. Отже тепер, щоби були заступлені інтереси трудових людей, до котрих належать майже всі горожане українського походження, то повинні подумати перед номінацією, кого саме поставити до виборів за кандидата і вибрати його. Мусимо завважити, що не ходить о те, щоби поставити на кандидата людину, котра посідає шкільні титули, або котра є добрим крикуном "дічем", що богато метушився, пробував борщу з всіляких горшків, а в дійсности нічого не робив і не вмів робити. Так і з шкільними титулами не все люди є знаючі в громадському життю і не всі є здібні та віддані громадській праці. Мусимо завважити, що богато "вивчених" тут на еміграції живе собі окремо від народу особливо від робітників і ніколи навіть не поцікавилися робітничою долею, та долею фармерів. Треба людей міряти після їх діл та свідомости, як і після їх праці для загалу з ідеї, а не з власної вигоди. Треба вибрати тих, хто заступає інтереси робітників та фармерів, хто щиро й вірно стоїть за трудовий народ, хто був і є чесним, без крутійства і продажности.

Ми не маємо ще відповідних партій, за якими ми могли-б проводити вибори. В цих виборах українці можуть мати успіх лишень з безпартійними кандидатурами. Але це лише формально — по сути, то українські кандидати мусять бути виразниками волі трудового народу і свідомими та вірними захисниками трудових інтересів та ідеалів.

П. П.

ПОШИРЕННЯ СОЦІЯЛІЗМУ — В КАНАДІ

В той час, коли ще велика більшість канадійських українців, котрі є селянами і робітниками з діда-прадіда, не хоче розуміти, що їхня дорога є трудова, соціялістична, якою йдуть до кращого будучого мільйони свідоміших працюючих людей світу, в той час кажемо, — організовані фармері Альберти та Саскачевану, головна більшість котрих є англійського походження, стають на виразно зазначений **соціялістичний** (але не комуністичний) шлях.

От такі резолюції принято на конвенції Зєднаних Фармерів Саскачеванської секції 26-го лютого ц. р., як подає газета "Фрі Пресс":

" Резолюція про війну проголошує, що війни є наслідком суперечних інтересів окремих капіталістичних груп, в той час, коли працюючі (продукуючі) кляси населення однієї країни не почувають жадної ворожнечі до працюючих другої країни. Тому фармерські делегати проголошують, що фармері мусять відмовитися від організування вбивства працюючих для вигоди тих кляс, котрі наживаються на нашім зубожінню. "

"Запропоновану комуністами резолюцію про те, що фармері, на випадок війни повернуть всі свої сили проти капіталістичних творців війни, конвенція відкинула.

"Дебати викликало застереження був. голови, що наколи конвенція прийме комуністичну резолюцію, то фармерська орґанізація підпаде під 98 секцію карного закону, на підставі якої засуджено комуністичних лідерів в Торонті. Богато промовців вказувало на те, що конвенція не боїться тої секції закону, бо вона є мильна, але конвенція не хоче, щоб фармерський рух був зле і неправдиво тлумачений.

"Наша ціль — це осягнути соціялістичний ідеал, заснований на добробуті від співпраці громадянства (кооперативному добробуті), але не збройною силою, лишень конституційними способами.

"Перед закриттям конвенції, предсідник її Меколей сказав, що великої ваги річчу на цій конвенції було те, що вона остаточно приняла рішення про **соціялістичну** систему.

" Соціялістична програма Зєднання Фармерів була прийнята ще на конвенції в 1930 р. і тепер лише незначно змінена. На їй основі фармерські кандидати мають піти до провінціональних та домініяльних виборів.

"В цій програмі засуджується сучасну капіталістичну систему і признається її відповідальною за все зло і страждання, які переживає світ, а з'окрема Захід Канади. Нова суспільна система має бути відомою під назвою: "Кооперативний Добробут" (Кооперейтів Комонвелтс). Ідеалом цієї системи є: "виріб для вжитку", замість "виріб для прибутку".

ПЯТНАДЦЯТИЛІТТЯ ВЕЛИКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

1. РЕВОЛЮЦІЙНА БОРОТЬБА

Велика революція вибухла в день свята Шевченка 10 березня, на 46 рік після смерти Шевченка. Негайно тоді утворилася в Києві Українська Центральна Рада, як блок трьох українських партій: **соціялістів-революціонерів** (заступають голосно селянство), **соціялістів-демократів,** (заступають пролетаріят) **та соціялістів федералістів** (партія інтелігенції, що під впливом програму перемоги соціялізму, приняла в свою програму соціялістичний ідеал).

Діяльність Української Центральної Ради провадилася через увесь 1917 рік, як також чотири місяці 1918 р. Центральна Рада зробила величезну організаційну працю, скликавши І.-ший Національний Конгрес України (квітень 1917.), Зїзди воїнів (три зїзди), селянства, пролетаріяту, учителів, кооператорів, зїзди політичних партій.

В Центральній Раді абсолютну більшість мали соціялісти—революціонери, які надавали українській національній політиці соціяльно-радикальний напрям. Російський Тимчасовий Уряд, щоб паралїжувати діяльність Української Центральної Ради, видав 17 серпня закон про автономію Великої України, одначе з тієї псевдо автономії вилучив три українських провінції: Харківщину, Катеринославщину і Херсонщину, яко центри промислу на Україні (Донецький вугільний район, Криворізький металюрґійний район і инші, які прилучив до Росії.

Цей акт Російського Уряду перекопав Центральну Раду, що хоче демократична Росія хоче продовжувати колоніяльну політику старої царської

Росії. На демократичному Російському Конгресі в Петрограді 25-го вересня 1917 р. Делегати України заявили вимогу Української Центральної Ради, щоб влада була зорганізована без буржуазії з представників усіх соціалістичних партій; щоб землі дідичів, церков, монастирів, корони були конфісковані без викупу, щоб важніші галузі промислу були соціялізовані, щоб негайно була припинена війна і инше. Загалом ці вимоги Української Центральної Ради означали програму соціяльного перевороту.

Соціяльна структура України така, що Українська національність, обернута в кляси селян і робітників, не може визволитися без усунення влади російсько-польсько-жидівської буржуазії, що панує в містах України. Національна свобода може прийти лише як наслідок соціяльного перевороту. Така льогіка української революції. Російська демократія відкинула вимоги Української Центральної Ради, на що Центральна Рада відповіла постановою про скликання Установ. Зборів України. На це Російське Тимчасове правительство відповіло наказом до прокуратури про притягнення Української Центральної Ради і її секретаріяту до суду за "державну зраду". Так прийшло до неминучого конфлікту двох протилежних сил.

Українська Центральна Рада скликала Всеукраїнський Зїзд Вояків (третій), який репрезентував два з половиною міліонів українських вояків з фронту світової війни. Цей Зїзд забезпечив Центральній Раді військову підтримку, і Центральна Рада оповістила 20-го листопада 1917 р. ІІІ. Універсалом Українську Народню Республику, яко автономну державу в будучій російській федерації.

Український народ радісно прийняв цей історичний акт.

Тимчасом в Петрограді і взагалі в Росії стався большевицький переворот. І нове російське правительство (Ленін, Троцький і инші.) оповістило Україні ультімат 30-го грудня 1917р: або Україна признає владу Росії над собою, або — війна.

Всеукраїнський Зїзд робітничих, селянських і військових делеґатів 30-го грудня цей ультімат відкинув, одобрив політику Української Центральної Ради і доручив Центральній Раді захищати Українську Республику від большевиків, зі зброєю в руках.

Розпочалася війна. Українська Республика почала орґанізувати своє військо, а большевицька Росія мала сотні-тисячі офіцерів і вояків, кинула їх проти України, дійшла аж до Київа, столиці України. Українська Центральна Рада 12-го січня 1918 року видала IV. Універсал і оповістила Україну цілком самостійною Республикою. В Бресті підписала Україна мир з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією, та Туреччиною. Цей мир був конечний, щоб Україна могла мати змогу орґанізувати оборону проти наступу Росії. Незабаром Німеччина рушила своє військо на Україну, ніби-то допомагати Українцям в боротьбі проти Росії. Українські і німецькі війська вигнали російсько-большевицькі армії з України.

Буржуазія (російська і жидівська) на Україні та поміщики почали атакувати німецьку команду скаргами на Українську Центральну Раду, котра перевела закон про передачу землі селянству, відібравши її від поміщиків. Німецька обер-команда (фельдмаршал Ейхгорн і ген. Ґренер) підтримали цих панів і зробили переворот 29-го квітня 1918 р., проклямувавши деспотичну владу гетьмана Скоропадського, дідича та бувшого генерала царської армії.

Правління гетьмана Скоропадського було добою реакції, терору та знущання з українського народу. Тому українські соціялістичні партії (соціялістичні революціонери і соціял-демократи) створили разом з іншими орґанізаціями Український Національний Союз, котрий в листопаді 1918 р., підняв всенародне українське повстання, цеб-то другу українську революцію, яка знаменито вдалась: за місяць Україну було очищено від німецької і гетьманської армій. Український Національний Союз вибрав Директорію, котра кермувала повстанням. Було проклямовано Українську Республику, цілком незалежну.

В наслідок розпаду Австро-Угорщини, Українська Галичина 22-го січня 1919 р., увійшла в склад Української Республики.

Скликаний Директорією Український Конґрес ухвалив конституцію України і доручив Директорії оборону Республики на дальше, бо Росія скористалася тим, що молода Республика не скріпила і кинула міліонну армію проти України. Друга війна з Росією тяглася рік.

Проти України виступила ще й Польща, Румунія, а також і російська проти-большевицька армія ґен. Денікіна (а потім Врангеля) який змагав до відновлення монархістичної Росії.

Франція і Англія допомагали ґен. Денікіну та Врангелеві.

Україна героїчно боролася за свою свободу і незалежність, але оточена багатьома ворогами в "чотирокутнику смерти", була переможена в листопаді 1919 року.

Спроба отамана Петлюри в 1920 р. захопити Україну разом з польським маршалком Пілсудським не вдалась, бо український нарід ставиться з великим недовірям до шляхецької і імперіялістичної Польщі. Росія захопила Україну по ріку Збруч і Чорне Море, Польща захопила Галичину і частину провінції Волині, Румунія — Буковину і Бесарабію, Чехословаччина одержала Підкарпатську Україну дипльоматичним шляхом.

Так Україна була розділена між чотирох держав. В такому стані перебуває вона й досі.

Український нарід тяжко бореться за свою свободу, за культуру і незалежну республику. В цій боротьбі Україна не має союзників серед держав після воєнної Европи і Америки.

2. ЗДОБУТКИ РЕВОЛЮЦІЇ

Невже-ж нам революція нічого не принесла? Ні, опріч втрат, маємо й здобутки. Здобутки передовсім головні є такі: 1. Український нарід значно підріс у своїй свідомости: Наддніпрянщина і Кубань в революції дізналися, що вони є українці. Національна свідомість то є вже перший ступінь суспільного звязку. Революція показала в головному виді боротьбу кляс і ріжних груп в суспільстві — отже й соціяльна свідомість підросла в трудових масах. Боротьба за владу показала народові, як робиться політика, як виникають і будуються держави.

2. Український нарід здобув своє імя — отже на ділі показалася ідея соборности всіх частин України. Тому на ділі він вже не буде роспорошувати сили на будування трьох держав, а усвідомляє потребу одної держави.

3. На Наддніпрянщині і Кубані знищено поміщицьку клясу, а земля перейшла на ¾ до рук селянства, а ¼ в руках держави і громадських організацій. Можна сказати, що українське селянство стало господарем землі, але треба, щоб воно стало, ще й господарем продукту своєї праці, та здобуло волю. Здобули землю, а тепер треба здобути ще й волю, котру відобрали большевики. Розвиток України за Збручем піде своїм шляхом.

4. Буржуазію (панство, дуки, багатирі) ослаблено на Україні так, що вона стала немічною, але на те виросла в силі державна влада. Коли українці здобудуть ще й владу, то капітали опиняться в їх руках, а це дасть змогу закріпити Укр. Державу.

5. Хоч-би як большевики калічили напрям революції, але все таки україн-

ської національної свідомости не змогли знищити тому удають себе навіть за українців. А цей факт доказує, що сила тепер нашого народу більша, ніж була до революції. Це є важний здобуток!

6. Революція підживила українську культурну роботу на Наддніпрянщині, що тепер стала найбільшим культурним центром на Україні. Це не заслуга большевиків, а праця всіх тих українців, що дійсно люблять Україну і працюють для її визволення.

7. Інші українські землі добули від революції — свідомість, що нема іншого шляху до визволення, як організація, праця і боротьба. Воскресає навіть Закарпаття під подихом революційних вітрів зі Сходу — з степів і ланів великої нашої Батьківщини.

8. Нарешті, цілий світ пізнав Україну в героїчній, хоч і неуспішній боротьбі, а з розпізнанням росте признання нашої справи за справедливу. Цього всього до революції не було. Отже хіба це не здобутки? Тим, що тепер хочуть працювати, є більший ґрунт під ногами, для них час визволення є ближчий, ніж для до-революційних поколінь було. Революція принесла народові національну свідомість — це те, чого не надбали попередні літа.

До цього треба ще додати, що Революція показала, що лише рух трудового народу може створити українську державність: Українська Республіка творилася лише тоді, коли рухалися великі трудові маси і падала, як лише інтеліґенція і маси сходили на ріжні дороги. Сама інтеліґенція, чи панство (за Скоропадського) створити нічого не могли. Маси рухаються до своєї трудової (соціялістичної) мети і це є наука для будучого.

3. БУДУЧНІСТЬ УКРАЇНИ

Дванадцять літ минуло після припинення формальної війни на Україні, а що ми бачимо? **Війна провадиться в прихованій формі.** Передовсім Росія грабує Україну, збірає що року 2 мільярди рублів податку, стягає методом торгівлі 6 мільярдів, утримує своє військо, поліцію і шпіонський апарат на Україні, кольонізує Україну, кидаючи що року на Україну, яка в трое густійше заселена, ніж Росія, по 325.000 своїх кольоністів.

Те саме, але в інших кількостях роблять Польща, Румунія і Чехо-Словаччина. Польща і Румунія отверто поставили ціль навіть знищення української національности в межах своїх володінь. Росія і Чехо-Словаччина визнають українську національність, одначе борються проти українського політичного руху.

Ось тому на українських землях відбувається вакханалія террору, здирства, переслідування української культурної і економічної праці.

Чи може український нарід примиритися **з рабством** і голодною смертію? Ніякий народ не може миритися з подібним режімом хижаків.

І тому наш народ бореться.

На терор большевицької Росії відповідає терором. Те саме діється в Польщі, Румунії і Чехо-Словаччині. Це і є стан війни. який не припиниться до того часу, доки не повстане **самостійна Українська Трудова Республика.** Коли наївні люде клопочуться про припинення цієї кольоніяльної "тихої війни", то вони висовують думку, щоб окупанти України поліпшили свій режим і тоді Україна вгамується, втихомириться і буде спокій на Сході Европи.

Ні, це помилка.

Україна знає, що кольоніяльний режім не може поліпшитися: визиск і гніт можуть змінити форму, але зміст лишиться той самий. Хто зрозумів засади капіталізму, той це добре знає і тому не може мати жадних ілюзій що до "поліпшеня" капіталістично-кольоніяльного режиму.

Ось тому Україна не жадає "поліпшення" своїх ворогів, а хоче, щоб вони забралися геть. Тому боротьба точиться далі аж до бажаного для України кінця.

І большевики і европейські уряди невпинно деклямують про мир, про спокій, співпрацю. Вони хочуть зберігати "статус кво", яке з погляду України є зберіганням **неволі** України. Заспокоїтися Україна не може тоді, коли її їдять. Ось тому Україна не вірить в жадні пацифістичні деклямації большевиків Росії, ані европейських урядів.

Та зрештою в пацифізм не вірить ні Росія, ні Европа, ні Америка, бо скрізь іде **озброєння.** Конференції, що скликаються з метою вироблення оббезброєння, не дають результатів. Без сумніву,що Українська територія буде незабаром територією отвертої війни. Обек тивні сили історії женуть Европу до війни. Передовсім **большевизм,** як своєрідна форма російського імперіялізму, є агресивною силою в неменшій мірі, як і фашизм — цей **большевизм буржуазії.** Дві крайности насичені психольогією війни.

Разом з тим внутрішні економічні кріси, з мілионами безробітних, змушують буржуазію богатьох держав шукати ринків. Як відомо, ринки є лише там, де є соціяльно не-деференціовані народи. В найбільшій мірі такі ринки є в Росії і в Азії взагалі. Отже — експанзія (наступ) капіталу має ще один напрям. І там наростатиме конфлікт з льогічною, та історичною неминучістю. Війна буде неминуча.

Робітничі маси Европи в тій війні активно не заінтересовані. Поневолені Росією народи: Українці, Білоруси, кавказські народи (Грузини, Вірмени, Азербайджанці і ін.), Туркмени, Узбеки, Киргизи і чимало інших використають тяжкий час для Росії — вони повернуть проти неї. Поневолені народи не покладають надій ні на Росію, ні на Европу, але вони використають війну між Росією а Европою.

Політична льогіка вимагає від поневолених народів Союзу проти Росії і европейського імперіялізму. І такий союз в зародку вже є: він прийде, як нова сила, щоб порушити рівновагу гнобителів.

В сучасній Росії московський нарід становить 52%, в Польщі — Поляків 51%, в Чехо-Словакії — Чехів менше 50% (бо Словаки є проти Чехів), в Румунії національної меншости — значна сила, в Юго-Славії — Хорвати є антагоністами Сербів. Східна Европа динамітовий склад, котрий вибухне з нечуваною силою, коли до нього буде введено запалений Бікфордів шнур революції.

Українська політична думка пильно стежить за соціально- політичною махінацією сил на Сході Европи і очевидно вибере влучний момент на запалення Бікфордового шнура революції проти Росії, Польщі і інших гнобителів.

Всі, що хочуть мира, не повинні підтримувати сучасного стану, тихої але страшної війни на українських землях.

Чи большевизм є цінністю для людства?

— Большевизм є теоретичною системою **державного капіталізму,** се-б то — найгіршою формою капіталізму. Коли в інтересах цивілізації і культури взагалі необхідне перетворення сучасного суспільства в соціялістичне, коли отже потрібне знищення капіталізму, то тим більше потрібно знищення найгіршої форми капіталізму — большевизму.

Український народ, як сокупність селянства і робітництва, звязує свої визвольні надії з підривом капіталізму, як приватного, так і державного. **Тому визвольний український національний рух солідаризується з европейським рухом трудящих мас,** власне — з соціялістичним рухом. Одначе, визволення України не може бути ділом европейського соціялізму, лише скупчення власних сил українського народу і роз-

витоку його культурно-господарської організації та збройна революційна боротьба, приведуть його до визволення і утворення Української Незалежної Трудової Республики.

Отже, лише орієнтація на свої власні трудові сили може бути політично-реальним шляхом українського руху.

ТРУДОВА ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЕННЯ

Революція прийшла на Україну несподівано не тільки для широких народніх мас, а й для більшости української інтелєґенції, квіт якої ще за три-чотири дні до революції на святі Т. Шевченка в Київі дуже невдоволений був з єдиної промови, що закликала не дурить себе надіями на еволюцію московського уряду в українській справі, а організувати власними силами активний захист національних інтересів.

Року 1917 український нарід в наслідок історичного поневолення пробудився до нового життя в стані лише селянської верстви, купки робітників та працюючої інтелігенції. Заможних землевласників були тільки одиниці а промислових і фінансових капіталістів зовсім не було.

Українська нація прокинулась, як нація працюючих. Це виразно відбилося й на складі її революційного представництва — Української Центральної Ради, —де заступлені були всі її політичні й культурно-громадські течії. Там були маси селян, група робітників та працюючої інтелігенції і лише одиниці заможних землевласників (Шемет) та ні одного українського промисловця, фінансиста, торгівця. Це й було рішаючим фактом для встановлення Укр. Центральної Ради.

Українська Центральна Рада склалася як представництво лише трудових мас, бо инших українських мас не було.

Трудова ж нація не могла мати іншої політики, як захист трудових інтересів. Політика ця склалась під впливом таких факторів:

1. Історичні умови довели український нарід до того, що він мусів боротися за своє визволення з під гніту: 1. національно-державного й 2. соціяльно-економічного, тоб-то: а) за створення своєї держави, й б) за одібрання від чужинців поміщиків, промисловців, фінансістів і т. инш., загарбованих ними його земель, виробництв, провідного становища в народному господарстві України й т. инш. Тоб-то український нарід мусів і мусить одночасно боротися, як за національно-державане так і соціяльно-економічне визволення. Одночасність соціяльного й національного визволення диктується його фактичним станом. Визволення нації пограбованих селян потребує скасування соціяльно-економічного визиску селян та повернення їм пограбованої землі й прав, а це означає знищення на Україні панування заможніх верств, які фактично є чужинецькими; от-же: усунення чужинців, з другого боку визволення нації потребує усунення влади чужинців, а це на Україні означає усунення влади заможніх верств (бо чужинці на Україні заможні) й передачу її верствам немаючим, тоб-то українським, бо вони немаючі.

Кажучи словами Драгоманова:— На Україні соціяльне визволення означає й національне, а національне — означає й соціяльне. Одно звязане з другим. Одно без другого неможливе.

Визволення української нації означає визволення трудового (працюючого) населення, а визволення **трудового населення України** означає визволення української **нації.**

Всякі розмови на Україні на тему, що раніш — соціяльне чи національне визволення — показують тільки незнайомство з реальним станом і реальними потребами української нації. Її визволення може йти лише рівночасно обома шляхами. На цей шлях і стала в

свій час Українська Центральна Рада.

2. Другим фактором було господарське становище України. Визиск її Московщиною та Австро-Угорщиною, припасування України до господарських потреб чужих держав, — все це змушувало кожного свідомого українця, захищаючи господарство свого краю, стреміти до відділення України від Московщини та Австро-Угорщини.

3. Третім фактором було українське письменство, яке устами М. Вовчка, І. Котляревського, Т. Шевченка, П. Мирного, М. Коцюбинського, Л. Українки, І. Франка, В. Стефаника, В. Винниченка й богатьох инших означало становище українського народу, як раба й оспівало його пориви до волі а) національно-державної й б) соціяльно-економічної, та виховало українську інтелігенцію на засадах любови до скривджених, ограбованих, упослідженних і заохочувало її до боротьби за соціяльне й національне визволення упокорених мужиків.

4. Четверний фактор — політичні думки видатних діячів українського відродження Т. Шевченка, М. Драгоманова, І. Франка, М. Грушевського, які визначили напрям української політики, як боротьбу за визволення українського селянства з неволі соціяльно-економічної та державно-національної.

5. Пятий — основи світогляду українських політичних партій, які так само стояли на засадах національного і соціяльного визволення.

6. Шостий — реальні інтереси реальних українських ґруп, а саме: вимоги селян повернення їм пограбованої у них чужинецькими і своїми панами землі, робітників — зрівнання їх в політичних правах з иншими верствами та знищення визиску їх праці; труд. інтелєґенції — зрівнання в політичних правах і поширення поля праці, тоб-то створення національно-культурних, національно-господарських та національно-державних установ і т. ин.

Ці шість факторів вплинули на складення політичної програми Укр. Центральної Ради. Вони вимагали: а) скасування панства, б) відібрання від несробництва та передачі їх в руки працюючого населення України, в) організації із визволеного населення України вільної самостійної держави, якаб захищала їх інтереси, тоб-то: держави трудового народу.

Цей найрямок політики українського визволення уклався сам собою, натурально, в наслідок історичного стану і реальних інтересів української нації.

Він і виявився переважно стихійно неусвідомлено, але рішучо в Укр. Центральній Раді. Склавшись із представників усіх кол української нації, на 94% трудової, Укр. Центральна Рада відбила в собі всі її бажання й змагання, а тому й не могла взяти іншого напрямку політики, як той, якого вимагали інтереси трудової більшости української нації.

Всесвітні московсько-большевицькі провокатори обрехали політику Укр. Центральної Ради, як буржуазну, але хто з них вкаже, хоч оден закон Укр. Центральної Ради на захист буржуазії? Хто з них вкаже хоч одного справжнього буржуя в світі, який би підписався під законами Укр. Центральної Ради?

Це найкращий доказ московсько-большевицької брехні; найкращий доказ дійсно трудового характеру політики Української Центральної Ради.

* * *

Зібравши в собі всі суспільні сили, які дійсно були тільки трудовими, та обєднавши їх наоколо захисту спільних більшости нації трудових інтересів, Укр. Центр. Рада створила самостійну Українську Республику, яку визнали майже всі головнійші держави світу, навіть ворожа большевицька Москов-

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ
UKRAINIAN PEOPLE'S HOME

щих. Одначе мала кількість української інтелігенції, слаба її загально культурна, а особливо політична підготівка та ще менша культурно-політична підготівка й національна свідомість широких українських мас поруч з перебуванням на Україні великої кількости **високоосвіченої і політично підготовленої ворожої до українського відродження московсько-польської й жидівської інтелігенції** — все це спричинилося до того, що більшість Української нації не спромоглась втриматися на тих засадах політики, які диктувалися обективними історичними, господарськими й иншими умовами життя і які єдино могли довести Українську націю до повного визволення. І це довело укр. визвольний рух до розколу на три табори: 1. комуністичний, 2. буржуазний, та 3. трудовий.

Комуністичний і буржуазний табори пішли за вказівками чужинців. Трудовий табор намагався й далі вести українську справу самостійним (а саме тим, що для української нації потрібний) шляхом. Але в тяжкій боротьбі на два фронти не зміг перемогти.

* * *

Український визвольний рух не досягнув своєї мети. Його переможено. Чому? Богато є на то причин. Відсутність зброї, відсутність на Україні фабрик та заводів зброї та амуніції, відсутність власного господарства, а тому власної господарчої бази, відсутність фаховців у ріжних галузях державно-громадського і культурно-господарського життя, відсутність потрібної кількости інтелігенції взагалі, а політично освіченої з'окрема, недостача національної свідомости широких мас і т.д. Богато причин. Головна-ж **незнання основ свойого національного істнування.** Богато бажаючих визволитися, богато вірующих і жадающих, але дуже мало маючих, знаючих, уміючих, вказуючих, орґанізуючих. Через те вічні хитання в політиці. Віра в комуну, буржуазію, в бога в чорта — **тільки не знання** своїх сил і не уміння зужиткувати їх, а тому — неуміння постояти на єдино корисних засадах. Це й довело до відступлення від історично-натурального, неминучого й єдино успішного для українського визволення трудового програму, а через це й до роспорошення українства, до поразки його. Відхід від трудової демократії в орґанізації наших сил та перехід на диктатури окремих груп, відхід від захисту інтересів всієї трудової маси української нації й перехід на захист інтересів окремих його груп — це головна причина нашого роспорошення, а через це й поразки. Зрада засад Центральної Ради, яка створила Українську Народню Республику, та Трудового Конґресу, який відновив її й злучив усіх працюючих з обох боків Збруча в одно ціле державне тіло, ця зрада довела до катастрофи до знищення української державности. Нас розбили, бо ми зрадили свій природний програм І роспорошилися за чужими возами. Доки провідники УНР трималися єдиного фронту з більшостю української нації, з її трудовою частиною, доти вони здобували; коли-ж зійшли на манівці, коли одні пішли єдиним фронтом з московськими большевиками, а другі — з німецькою, московською та польською буржуазією, — вони втратили довіря мас і мусіли перейти на служби своїх "союзників".

Ні комуністична диктатура, ні велико буржуазна, ні дрібно буржуазна не створила української держави.

Держава українська творилася лише за режиму трудової демократії, її силами й по її програму. Колиж трудову демократію знищили, то знищили й українську державу. Іншої держави, як трудової, ми не мали, й не можемо мати. Ніхто иншої не створив і не створить. Така наша доля! Приємна, чи не приємна, але тільки така. Тому: хто хоче відновити українську державу, той мусить відновити трудову демократію, її режим, її програм.

Дванайцять літ минуло з часу, як Трудовий Конґрес України голосами вільно обраних представників українських працюючих мас з обох боків Збруча відновив державне будівництво Української Центральної Ради, кристалізував напрямок її політики й видав закони трудового будівництва УНР.

Маємо змогу наочно переконатися, куди за цей час довела політика диктатур, що зруйнували Трудовий Конґрес і Трудову Українську Народну Республику.

Московсько-большевицька диктатура: 1. скасувала українську державність, 2. скасувала добробут працюючих мас і 3. після кількалітнього насаджування багнетами диктатури пролетаріяту призналась в необхідности стати лицем до села, тоб-то: визнала, що державу можна збудувати силами лише всього трудового класу, а не самої його робітничої частини, як доводила раніш.

Московсько-большевицькі фанатики що весь час розстрілювали українських соціялістів за будування трудової, а не комуністичної держави, сьогодня самі підшиваються під тих, кого розстрілювали.

Великоземлевласницька хліборобсько-гетманська диктатура 1. хоча й називалася українською, але по змісту свойому обернулась в московську, 2. українську державність зруйнувала й довела до федерації з чорносотенною Московщиною.

Галицька дрібна буржуазія, що р. 1918 - 19 обзивала "дітваками" прихильників трудової програми, розганяла селянські з'їзди й віддавала під військово-польові суди ідеольогів одібрання поміщицької землі без викупу в руки селян, після поразки сама підшилася під назву трудової партії і на з'їзді р. 1925 вставила в свій програм "Земля селянам без викупу".

Дрібно-буржуазна диктатура Е. Петрушевича й С. Петлюри зо всіма орієнтаціями на Антанту й Польщу кінчилася таборами інтернації.

Буржуазія нічого не дала для створення української держави ні Скоропадському, ні Петрушевичови, ні Петлюрі. Вона охочо манила їх за собою, надіючись за їх допомогою собі щось увірвати, але їм щось дати для української держави? Навіщо буржуазії українська держава? Щоб трудова нація українська, створивши власну державу, перестала служити буржуазії?

Українська нація здобувала тільки за Укр. Центральної Ради, Національного Союзу, та Трудового Конґресу, коли гуртувалася по пріниципу трудової демократії во імя здійснення трудової програми.

Відхід від тих засад, приніс їй тільки руїну. Ні комуністична, ні ріжні буржуазні диктатури нічого не дали.

Висновок з того ясний: 1. хто стояв на трудовій позиції, мусить на ній стояти далі, 2. хто одійшов від неї, мусить вернутися. Всі живі українські сили на вихідну і єдино корисну для українського поневолення трудову позицію.

Де-хто боїться її. Одні тому, що не знають її, а другі тому, що знають, що вона не задоволить їхніх егоїстичних інтересів. Страх других нас не обходить, бо це вороги української нації, а перших ми кажемо: трудова позиція, це значить: 1. любов до більшости, а не до меншости нації і єдиний фронт з цією більшостю, тоб-то: єдиний національний фронт з українськими селянами, робітниками й трудовою інтеліґенцією, а не з московсько-большевицькою клікою і не з польською чи німецькою буржуазією, а через те саме — влада трудової більшости нації, а не диктатура її окремих груп' 2. соборність нації, як територіяльно (без торгівлі окремими землями), так і політично (без поділу на пануючих і підпорядкованих) 3. самостійність у всіх галу-

зях життя, а не швендання за чужими возами; державна самостійність оперта на самостійність господарську, а не господарське рабство під покришкою політичної самостійности.

Трудова програма, це символ єдности всіх працюючих України, з усіх земель України та їх самостійности.

Програм і статут Українського Трудового Обєднання.

ОСТАТОЧНО УХВАЛЕНИЙ НА ЗІЗДІ У. Т. О. В ТОРОНТО 6-го IX. 1931.

ПРОГРАМ.

1. Українське Трудове Обєднання в Канаді (УТО) є організацією ідеольогічною (провідною) Українського трудового населення в Канаді, а головною метою його є спільна боротьба проти визиску і поневолення.

2. Суспільним ідеалом Обєднання є Трудове, безклясове (соціялістичне) суспільство, засноване на Свободі, Рівності і Братерстві та разумному розподілові праці таким чином, щоб Природа, Капітал і Наука служили трудовому людству для піднесення його добробуту, скорочення праці і для культурного поступу і щоб не було визиску людини людиною.

3. Шляхами до цього ідеалу Обєднання визнає — організацію працюючих для зміни сучасного суспільного ладу на соціялістичний лад.

4. Обєднання визнає, що українське робітництво в Канаді клясову політику має проводити спільно з канадійськими робітничими організаціями і Українські робітничі організації мають носити характер економічних і культурно просвітніх.

5. Яко організація українська, що не може бути безучасна до долі України, Обєднання непохитно стоїть на Українську Трудову Республику, соборну в усіх своїх землях, визволену від усіх своїх окупантів, цілком самостійну і незалежну, з вільною владою всього трудового народу.

6. Обєднання дбає про охорону здоровля, добробуту, людської гідности і становища робітників та допомагає їм в культурному і економічному поступі.

Рівнож Обєднання дбає і про допомогу моральну і організаційну робітничій іміграції.

З цією метою Обєднання дбає:

а) Щоб робітництво належало до професійних організацій (юній).

б) Щоб робітництво мало свої запомогові союзи.

в) Щоб робітництво мало свої кооперативи — постачальні, виробничі, кредитові і інші та бюра для забезпечення працею.

г) Щоб робітництво мало свої публичні осередки (робітничі домі, народні доми і т. ин.)

д) Щоб робітництво мало бібліотеки, книги, журнали, які відповідали-б вимогам сучасної культури та завданням організації, та щоб робітництво мало свою спражню пресу, відповідно своїм ідеольогічним засадам.

е) Щоб робітництво мало свої школи, курси, лекції і освітні установи з метою клясового виховання, піднесення знання і культурности.

є) Щоб серед робітництва проводилось мистецьке виховання через організацію театральних вистав, концертів та навчання мистецтву взагалі.

ж) Щоб всі українські робітничі установи були обєднані і централізовані для кращого ведення спільними силами і для сполучення матеріяльних засобів.

з) Щоб робітництво приймало належну участь в політичному життю Канади.

7. Для осягнення сих завдань Обєднання веде свою працю в істнуючих уже організаціях і інституціях, дбаючи про поліпшення їх праці в напрямку, вказаному в цьому програмі, а там, де відповідних організацій та інституцій немає, Обєднання їх організує.

8. Як про робітників, Обєднання дбає і про фармерів.

9. Тако-ж, як про робітництво та фармерів, Обєднання дбає про инші групи робітників фізичної та кваліфікованої праці, відповідно їх трудовим і загально людським потребам.

10. Обєднання дбає про встановлення слідарности і братерства між ріжними категоріями працюючих, як то: робітники, фармері, кваліфіковані працьовники і т. п., та про міцний організаційний звязок між робітництвом і фармерством ріжних національностей.

11. Обєднання ставить своїм завданням боротьбу:

а) За злуку всіх українських земель, себ то за знищення тих кордонів, якими поділено Український нарід, щоб весь Український нарід обєднався в одну державу — соборну, самостійну і від нікого незалежну Українську Республику і щоб та республика була трудовою, себ-то державою трудового народу.

б) За таку самостійність України, щоб усі природні богацтва української землі були в посіданні її народу, а не були предметом експлоататорських визисків.

Щоб всі трудові богацтва (землі, пасовиська, ліси, підземні добра і т. п.) що перебувають в посіданні нетрудових елементів, були перебрані у власність Укр. Трудового Народу без викупу.

в) За те, щоб Україна була вільною країною, себ то: щоб була особиста свобода, щоб була воля слова, печати, навчання, зібрань, віри, організації і т. ін., та щоб Україною правив сам її трудовий народ.

г) За те, щоб господарство України було організовано на трудових основах: земля була в користуванню селянства і селянських громад і спілок; природні богацтва і велика промисловість була загальною власністю Українського народу в орудувані держави (як ліси, вугілля, залізниці і інші великого значіння добра і підприємства), в орудуванні кооперативних організацій, робітничих обеднань, громадських організацій (міських, комунальних) і інших під контролем державної організації.

12. Обєднання бореться з усіма окупаціями українських земель та з пропагандою окупантів до повного визволення Українського Народу і його земель як з під Москви, так із під Польщі, Чехії, Румунії, і буде вживати всіх сил і засобів для осягнення цієї цілі.

СТАТУТ

1. Членом Обєднання може бути кожний Українець чи Українка у віці від 16 літ, що дасть писану заяву про щире приняття цього програму і статута та про зобовязання виконувати не ухильно всі постанови керуючих органів Обєднання. Прийом в члени оформлюється постановою відділу Обеднання. В прийомі може бути і одмовлено.

2. Кожний член організації має рівне з иншими членами право голосу в органах Обєднання згідно з цим статутом і користується рівнож всіма иншими правами.

3. Кожний член Обєднання зобовязаний найміцнійшою дисципліною в переведені всіх завдань Обєднання, мусить бути активним, вести дійсну роботу в спільних змаганнях до мети Обєднання. Виключаються з членства, з оголошенням в пресі, члени, що виявлять шкідлику для Обеднання роботу.

4. Кожний член має повну свободу вийти з Обеднання, подавши до заряду свого відділу заяву за місяць до свого остаточного виходу та виповнивши всі свої залеглости.

5. Обеднання орґанізується таким способом:

а) Члени Обеднання в місці свого осідку творять місцевий відділ Обеднання.

б) Всі відділи складають Обеднання.

в) Відділи однієї провінції, чи великої округи можуть сполучатись в провінціональне чи окружене сполучення.

г) Окремі одиниці, де немає відділу, приписуються до близшого відділу.

д) При кожнім відділі УТО може бути Жіноча Секція зі своїм зарядом. Заряд женсекції і загальний заряд відділу ведуть свою працю в найбільшім порозумінню.

6. Управа Обеднання складається з таких органів:

1. Найвищим органом є Конференція Обеднання.

2. Виконавчим органом Конференції є Центральний Комітет.

3. Вищим орґаном відділу є його Загальні Збори.

4. Виконавчим органом відділу є його Заряд.

5. Конференція складається з представників усіх відділів пропорціонально до числа їх членів. Число представників на конференцію встановлюється Центральним або Окружним Комітетом після запиту всіх відділів. Конференції скликуються після потреби з постанови Центрального або Окружного Комітету, чи на заяву не менше як половини відділів. Правомочною конференція вважається тоді, коли прибудуть представники не менше, як половина встановленого числа.

8. Конференція компетентна в усіх справах Обеднання, рішення приймаються звичайною більшістю голосів, але зміна програму і постанова про ліквідацію Обеднання мусить бути принята двома третинами голосів.

9. Справи, належні до конференції, в час, коли Конференція не скликається, вирішуються загальним референдум (запитом) через відділи.

10. Центральний Комітет вибирається Конференцією, в числі не меншому 4 членів: голови, секретаря, скарбника і одного заступника, на час, який встановить Конференція. Вибори можуть бути переведені також референдумом.

11. Центральний Комітет веде всю біжучу справу Обеднання.

12. Відділи вибирають свої Заряди по зразку Центрального Комітету.

13. Відділи ведуть все місцеві справи. Постанови відділів може скасувати Центральний Комітет, коли знайде їх невідповідними.

14. Порядок адміністрування і інструкції в питаннях, що не мають докладного пояснення в статуті встановлює конференція або Центральний Комітет на підставі загального референдума.

15. Контрольні і допомогові органи вибирає Конференція або вони вибираються через референдум відповідно потребі.

16. Членські вкладки і взагалі джерела фондів Обеднання встановляють вищі органи Обеднання і відділів. Вони-ж встановляють і порядки що до збирання і роспорядження фондами.

17. Окремі спеціяльні орґанізації і установи Обеднання: запомогові, робітничі і народні доми, їх союзи, кооперативи і т. п. можуть істнувати під своїми властивими назвами на підставі окремих статутів, але підлягають загальному програму Обеднання.

Ставайте в ряди Укр. Трудового Обєднання!

ДОРОГІ РОБІТНИКИ І ФАРМЕРІ

Українське Трудове Об'єднання в Канаді бере на себе обовязок підносити клясову і разом з тим національну свідомість українського робітництва і фармерства в Канаді. До цеї праці не змушують нас ніякі особисті інтереси, але зовсім природні обставини життя нашого загалу, нашого трудового люду, котрий там на Україні несе потрійне ярмо неволі, а тут опинився під тиском економічної кризи, устроєної капіталістичним світом. Що дня ми бачимо нові жертви, як наслідки цієї перестарілої системи, котра зводить життя працюючих до крайности. Ми бачимо, як всі підприємства — державні і приватні віддалюють робітників від праці, зменшують платню до того степеня, що не має чим прожити. Продукт фармерський став так дешевий, що не оплачується продукувати. За то фармерські знарядя подорожіли через високі мита (тарифу): фармер мусить дорого платити коли купує фабрично вироблені річі, а свій продукт дає за пів дармо, або зовсім не може спродати те, коло чого робить цілий рік.

Богато робітників в місті купили собі хати, на котрих мають борги, а без праці не можуть платити ні довгу, ні проценту, ні податку і тому пропадає все, а з тим пропадає десятки літ тяжкої людської праці. Се тяжко відбивається на моральному стані людини, бо вона упадає на дусі і тратить всю надію. Може найбільше від цего терпить молодь, котра під натиском лихих обставин не дістане відповідного вихования. І от в таких обставинах життя трудового народу, не можна сидіти зі заложеними руками і чекаючи казати: "о, якось то буде". Так буде, як зробимо, як будемо старатися, як будемо робити. Повище наведені обставини не суть явище природних законів, але наслідки суспільних порядків, залежних від людської волі. Кріза не є тому, що бракує хліба, одежі, або якого іншого засобу до життя, того всего є подостатком, або й за богато, але кріза є тому, що ці засоби мають не ті, що потребують їх. Значить, щось бракує в тій суспільній системі, котра дає одному за богато, другому за мало, або нічого. І тут треба нам шукати виходу зі сего ненормального стану. Вихід знайдемо тоді, коли піднесемо нашу свідомість, а силу знайдемо в орґанізації.

Українське Трудове Об'днання ставить собі се завдання і буде його виконувати через свої орґанізації і свій орган "ПРАВДА І ВОЛЯ".

Тому УТО апелює до робітників і і фармерів вступати в члени Трудового Об'єднання і читати та поширювати "ПРАВДУ І ВОЛЮ". "ПРАВДА І ВОЛЯ" буде працювати для Вас, наколи Ви будете працювати для неї. Збирайте передплату та пресовий фонд, прилучайте прихильників до Трудового Об'єднання і тим самим робитимете добру роботу для робітничої і фармерської справи, а та справа, то є Ваша справа.

П. Павлюкевич.

Від Секретаріяту У. Т. О.

До наших товаришів і прихильників.

Розвиток свідомости і знання залежить від **науки** і досвіду. Наука здобувається з лекцій та книг, а **напрямок** думання ще дається й часописями. Не всі книги дають потрібну, користну науку, а часописи (як і де-які книги) ще виготовляються і таким способом, щоб **направляти** думання на бажаний шлях.

Тому треба завсігди вважати за провідні свої часописи, себ-то такі, які відповідають **нашій** політичній ідеї, а інші часописи читати **лише** для інформації.

З краєвих **часописів** конче треба передплачувати **"Громадський Голос"** орґан Української Радикально-Соціялістичної партії. Адреса Редакції така: Lwow, Grodzickich 2, II. p) Передплата $2. 50 на рік) та "Трудову Україну" — місячник Укр. Партії Соціялістів Революціонерів. Адреса Редакції: Serikova 4. III. Praha III. Czechos ovakia Передплата $1.00.

З **книг** ми радимо до пильного перечитання (а й ліпше, то й вивчення) такі:

І. ОСНОВНІ НАУКОВІ ПРАЦІ

1. Проф. М. Т'уган-Барановський: **Політична економія** (наука про народне господарство). Стор. 184. Ціна $1.00

2. М. Шаповал: **Загальна соціологія.** (наука про людське суспільство і його діяльність.). Ціна $1.00.

3. Ю. Делевський в перекладі з франуської мови Д-ра М. Мандрики: **Суспільні антаґонізми** (наука про суспільну боротьбу людства). Стор. 148. Ціна $1.00.

4. М. Шаповал: **Велика революція і наша визвольна програма.** Стор. 330. Ціна $2.00.

5. Н. Григоріїв: **Визволення всіх трудящих.** (популярний виклад соціялізму). $0.50.

6. Вільна спілка. Матеріяли Соціял-Революціонерів. Сторін 170. Ціна $0.75

ІІ. ПОПУЛЯРНІ БРОШУРИ

1. К. Каутський: Соціялізація і робітничі ради. Ціна ..... 10 цент.

2. (того самого): Диктатура пролетаріяту ..... 20 цент.

3. (того самого): Від демократії до державного рабства ..... 25 цент.

4. (того самого): Проблеми соціялізації. ..... 05 цент.

5. Др. М. Мандрика: Большевицьке будівництво (пятирічка) ..... 10цент.

6. (того самого): Шлях робітництва в Канаді ..... 10 цент.

7. К. Коберський: Про державу гільдій ..... 15 цент.

8. В. Левинський: Етика і соціялізм. Ціна ..... 15цент.

Книжки можна замовляти через нашу Редакцію.

Адреса:
280 McADAM AVE, WINNIPEG, MAN.

НЕ ПОКИНЬТЕ ВАШИХ ДІТОК

НА ГОЛОД І СТРАЖДАННЯ

ЗАБЕЗПЕЧТЕ ІХ доки Ви ще можете це зробити! Бо ніхто не знає, що буде з ним завтра.

ЗАБЕЗПЕЧТЕ Ваше здоровля і старші літа!

Асекуруйте Ваше життя!

Наша популярна компанія має різні пляни забезпечення дорослих і дітей. Заасекуровані у нас діти забезпечуються асекурацією у випадку втрати здоровля чи смерти батька, **безплатно.**

Наші рати (премії) низькі, легкі, а дивидент (інтерес) на асекурації наша компанія платить **високий.**

Запросіть нашого представника, і він порадить Вас як найкраще! Пишіть до нас за докладними інформаціями по українськи:

THE WESTERN EMPIRE LIFE
ASSURANCE COMPANY
723 SOMERSET BUILDING WINNIPEG, MANITOBA

MAGNUS SERVICE STATION

COR. MAGNUS AVE. & ARLINGTON ST. WINNIPEG, MANITOBA
PHONE 57 010

УКРАЇНСЬКИЙ ҐАРАДЖ І. СЛІПЧЕНКА

Лагодимо й поправляємо всякого виробу авта та троки.
Металево зварочні роботи, лагодження шин.
Ґазоліна, олива, мазь. Чищення й миття авт.
Праця скора й гарантована. Ціни помірковані.

ЗМІСТ

1. П'ятнадцятиліття нової України 1
2. Банкрутство Ліги Націй 2
3. Розвій капіталізму і Радянський Союз 5
4. Канадійська політика:
   Уряд і його "праця" 9
   До справи манітобських виборів 10
   Поширення соціялізму в Канаді 10
5. П'ятнадцятиліття Великої Революції:
   Революційна боротьба 11
   Здобутки Революції 13
   Будуче України 14
   Трудова програма українського [illegible] 16
6. Програм і статут Українського Трудового Обєднання 20
7. Заклик від УТО 23
8. Від Секретаріяту УТО 24

ДОРУЧАЙТЕ ВАШІ ЗАМОВЛЕННЯ ВЕЛИКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ АВТОВІЙ І ТРОКОВІЙ МАЙСТЕРНІ

Western Auto & Truck Body Works

58 MARTHA ST. WINNIPEG, MAN.

PHONE [illegible]

Робимо: вози (бадис) на троки, авта, комерційні вагони, автобуси, автові колеса і т ін. Всілякі полагодження. Фарбуванн.

Праця гарантована.